Bölüm 7

6360 SAYILI YASANIN YEREL YÖNETİMLERDE OLUŞTURDUĞU DEĞİŞİKLİKLERİN GENEL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ[1]

Vedat YILMAZ[2]

Giriş

1984 yılında büyükşehir belediye yönetimi ile tanışan Türkiye dönem dönem farklı büyükşehir yönetim modelleri kullanarak hem büyükşehir belediye sayısını artırmış hem de yaşanan sorunlara çözüm bulmaya çalışmıştır. Bu doğrultuda son olarak 2012 yılında 6360 sayılı "*On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun*" ile yeni bir büyükşehir belediyesi modeli uygulamaya konmuştur. Yasa ile getirilen modelin bir bölümü, yasanın çıkarılması ile diğer bölümü ise 30 Mart 2014 tarihinde yerel seçimlerin yapılmasıyla birlikte uygulamaya girmiştir.

5216 sayılı büyükşehir belediye yasasında yapılan düzenleme ile büyükşehir belediyesi alanında yeni bir uygulamayı başlatan 6360 sayılı yasa, yerel yönetimlerin yönetim yapısında önemli değişiklikler yapmıştır. Çalışmada; 6360 sayılı yasa ile getirilen değişiklikler hakkında genel olarak bilgilendirmeler, yasaya yönelik eleştiriler ve olumlu düşüncelerin yanında yorumlamalara yer verilmiştir.

6360 Sayılı Yasa ile Yapılan Genel Düzenlemeler

6360 sayılı yasa ile yerel yönetimlerin yönetim yapısında önemli düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemelerde öne çıkan başlıklara açıklamalı olarak aşağıda yer verilmiştir.

14 Yeni Büyükşehir Belediyesi Kurulması

5216 sayılı yasada yapılan 6360 sayılı yasa değişikliği ile daha önce büyükşehir olan Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa, Adana, Kocaeli, Antalya, Mersin, Konya, Eskişehir, Samsun, Kayseri, Gaziantep, Diyarbakır, Erzurum, Sakarya ile birlikte 16 olan büyükşehir belediye sayısı 6360 sayılı yasa sonrası; Aydın, Balıkesir, Denizli, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Ordu (2013 tarih ve 6360 sayılı

[1]Bu çalışma Vedat YILMAZ tarafından Şubat 2018'de Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalında hazırlanan *"6360 Sayılı Yasa ile Oluşturulan Büyükşehir Belediye Modelinin Uygulamadaki Yansımaları: Hatay, Malatya, Manisa ve Van Büyükşehir Belediyesi Örnekleri"* başlıklı Doktora tez çalışmasından güncellenerek hazırlanmıştır.

[2]Öğr.Gör.Dr.,Bitlis Eren Üniversitesi Adilcevaz MYO,vedatyilmaz1977@gmail.com

Kaynakça

Altan, Y.& Karaca, F. (2016), "Türk Metropoliten Şehir Yönetim Sistemindeki Değişime 6360 Sayılı Kanun'un Etkileri: Samsun Büyükşehir Belediyesi Örneği", *Yönetim Bilimleri Dergisi*, C.14, S.28, s. 553-584.

Baharçiçek, A. (2013), "6360 Sayılı Büyükşehir Belediye Yasası ile Yerel Yönetimlerin Yapısında Yapılan Değişikliklerin Türkiye'nin Demokratikleşme Süreci Üzerindeki Etkileri", (Editörler: Yakup Bulut, Veysel Eren, Sedat Karakaya, Abdullah Aydın), *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara, s.223-229.

Belli, A. & Aydın, A. (2017), "6360 Sayılı Kanun ve Yerelde Merkezileşme", *TheJournal of AcademicSocialScienceStudies JASSS İnternationalJournal Of SocialScience*, N.55, p. 401-413, Spring II.

Biricikoğlu, H.&Demirol Duyar, D. (2015), "6360 Sayılı Yasa'nın Genişleyen Büyükşehir Belediyesi Hizmet Sınırının Etkinlik ve Verimliliğe Etkisi Bağlamında Değerlendirmesi: Sakarya Büyükşehir Belediyesi Örneği", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.20, S. 4, s. 369-393.

Bozan, M. (2013), "Mahalli İdarelerin Tevhidine Yönelik Bir Adım: Yeni Büyükşehir Belediyeleri", (Editörler: Yakup Bulut, Veysel Eren, Sedat Karakaya, Abdullah Aydın), *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar*, Pegem Akademi Yayınları, Ankara, s.85-96.

Bozatay, Ş. A. & Kızılkaya, K. (2016), "Merkezden Yönetim-Yerinden Yönetim Tartışmalarının Odağında Bir Düzenleme: 6360 Sayılı Yasa Hakkındaki Değerlendirmeler", Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt. 6, Sayı. 1, s. 609-637.

Bozlağan, R. & Can, A. (2009), "İl Özel İdaresi İçinde Valinin Yürütme Organı Olması Sorunu ve Bir Çözüm Önerisi", Marmara Üniversitesi SBE Dergisi, Sayı: 32, Cilt:8, S. 217-232.

Bulut, Y. & Karakaya, S.& Aydın, A.& Tamer, M. (2013)," Büyükşehir Yönetimlerinde Ölçeğin Yerel Temsil Üzerindeki Etkisi: Hatay'da Bir Uygulama", (Editörler: Yakup Bulut, Veysel Eren, Sedat Karakaya, Abdullah Aydın), *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar,* Pegem Akademi Yayınları, Ankara, s.151-164.

Bulut, Y. & Yılmaz, V. (2014), "Türkiye'de İl Özel Yönetimleri ve Geleceği", (Ed. Fatma Neval Genç) *Kamu Yönetiminde Değişim KAYFOR 12 Bildiriler Kitabı*, s. 76-83.

Çelik, M.L. & Altıparmak, C. (2013), *Hukuki Açıdan 100 Soruda Yeni Büyükşehir Belediye Modeli,* 2. Baskı, Ankara: Seçkin Yayıncılık

Çimen, A. (2012), " Nereye Kadar Mülki İdare?" 2023 Yolunda Bir "Olmak ya da Olmamak" Analizi, İdarenin Sesi Dergisi, Sayı: Eylül-Ekim-Kasım, S. 17-22.

Çolak, D.Ç. (2017), "6360 Sayılı Kanun'un Büyükşehir İlçe Belediye Başkanlığı Seçimlerine Etkileri: Trabzon Örneği", *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, S.18, s. 317-338.

Eryılmaz, B. (2013), *Kamu Yönetimi Düşünceler- Yapılar- Fonksiyonlar- Politikalar*, Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 6. Baskı, Kocaeli: Umuttepe Yayınları

Genç, F. N. (2014), "6360 Sayılı Kanun ve Aydın'a Etkileri", *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1.Özel Sayı, s. 1-29.

Gül, H. &Batman, S. (2013), "Dünya ve Türkiye Örneklerinde Metropoliten Alan Yönetim Modelleri ve 6360 Sayılı Yasa", *Yerel Politikalar Dergisi*, S.1, s. 7-47.

Gül, H. &Kiriş, M. H. &Negiz, N. &Gökdayı, İ. (2014), *Türkiye'deYerelYönetimlerveYerelSiyaset*, 1. Baskı, Ankara: DetayYayıncılık

Gündoğan, E. & Özcan, G. (2015), " Yerel Yönetimlerde Optimal Ölçek ve Alan Yönetimi Perspektifinden 6360 Sayılı Yeni Büyükşehir Belediyeleri Kanunu", (Ed. Mustafa Ökmen), *Yerel Yönetimlerde Güncel Gelişmeler-Kuramdan Uygulamaya,* Ekin Basım Yayın Dağıtım, Bursa, s.281-311.

Gürbüz, M. & Yıldırım, U. & Belli, A. (2014), "Büyükşehir Belediye Kanunu'nun Kahramanmaraş İli Ölçeğinde Analizi", *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* C.1, Özel Sayı, s. 102-135.

Kaypak, Ş. & Yılmaz, V. (2016), "Hatay Büyükşehir Yapılanma Sonrasında Çevre Sorunlarına Yaklaşım ve Çevre Düzenlemeleri", *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* Haziran, Cilt. 5, S. 1, s. 25-50.

Keser, A. & Gökmen, Y. (2012), "Büyükşehir Belediyeleri Kuruluş Sürecinin Analizi", Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi, C. 21, S.1, s. 17-42.

Kırışık, F. (2013), "Kamu Yönetiminde Küresel Değişimler ve Yeni Sorun Alanları", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* S.38, s. 285-295.

Kızılboğa, R.&Özaslan, K. (2013), "İl Özel İdaresi İle Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi", (Editörler: Yakup Bulut, Veysel Eren, Sedat Karakaya, Abdullah Aydın), *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar,*Pegem Akademi Yayınları, Ankara, s.789-802.

Koçak, Y. (2015), "Mahalle Yönetiminin Kentsel Sorunların Giderilmesindeki Rolü ve Yeniden Yapılandırılması", (Editörler: M.AkifÇukurçayır, Hacer Tuğba Eroğlu, Hayriye Sağır, Mücahit Navruz*), Kamu Yönetiminde Değişimin Yönü ve Etkileri 13. Kamu Yönetimi Forumu, Bildiri Kitabı,* Konya, s. 1303-1325.

Mumford, L. (2013), *Tarih Boyunca Kent Kökenleri, Geçirdiği Dönüşümler ve Geleceği, (The City in HistoryItsOrigins, ItsTransformations, andItsProspects),* Güral Koca, Tamer Tosun (Çeviren), 2.Baskı, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Özgür, H. &Yavuzçehre, S. P. (2016), "Türkiye'nin Büyükşehir Belediye Sistemi: 1982-2015", Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.7 (1), s. 903-926.

Özsalmanlı, A.Y. &Pank, Ç. (2013), "Muğla'da Büyükşehir Belediyesi Yapılanması Sürecine İlişkin Bir Değerlendirme", (Editörler: Yakup Bulut, Veysel Eren, Sedat Karakaya, Abdullah Aydın), *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar,* Pegem Akademi Yayınları, Ankara, s.551-566.

Parlak, B. & Ökmen, M. (2016), *Türkiye'de ve Dünya'da Yerel Yönetimler Teori ve Uygulama,* Genişletilmiş, Güncelenmiş,Gözden Geçirilmiş 5. Baskı, Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım

Sezik, M. (2017), "Malatya Mahalle Muhtarları Açısından Bütünşehir Uygulamasının Kentsel Hizmet Sunumuna Etkileri", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,* S. 43, s. 116-132.

Taş, İ. E.&Altınbaş, S. (2013), "Büyükşehir Belediyelerine İlişkin Yeni Düzenlemenin Yerelleşmeye Etkileri", (Editörler: Yakup Bulut, Veysel Eren, Sedat Karakaya, Abdullah Aydın), *Kuramdan Uygulamaya Yerel Yönetimler ve Kentsel Politikalar,* Pegem Akademi Yayınları, Ankara, s.579-594.

Zengin, O. (2014), "Büyükşehir Belediyesi Sisteminin Dönüşümü: Son On Yılın Değerlendirmesi", Ankara Barosu Dergisi, 2014/2, s. 92- 116.

http://www.nufusu.com/il/2018(Erişim Tarihi: 11/06/2018).

http://www.nufusu.com/il/ordu-nufusu(Erişim Tarihi: 11/06/2018).

http://www.tbb.gov.tr/belediyelerimiz/mahalli-idare-birlikleri/(Erişim Tarihi: 17/06/2018).

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (2012)

6447 Sayılı Kanun (2013) 22/03/2013 Resmi Gazete, Sayı 28595-14/03/2013 Kabul Tarihi.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu (2004).